

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 22. Facultatis Censura contra Propositiones Caroli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66472)

Sæcul. XVI. nio, & Seguiero Commissarius trade-
 A.C. 1525. ret, ut tandem Facultas de propositio-
 nibus Caroli plene edocta iudicium su-
 um ferre possit: Annuit Curia, hanc-
 que in rem edictum edidit, cui & ipse
 Officialis subscripsit, quo facto Facultas
 hoc anno Domini millesimo quingente-
 simo vigesimo quinto die septima Se-
 ptembris sequentes propositiones censu-
 ra notavit.

§. XXII.

*Facultatis Censura contra Propositio-
nes Caroli.*

*Argent. l. c.
p. 26. & seq.* I. *Si Fideles omnem Religionis cultum soli
Deo impenderent, rectius agerent,
nec indigne hoc ferrent Virgo Maria, &
alii Sancti.*

„Hæc propositio falsa est, impia, &
 „ Schismatica, Vigilantii, Valdensium,
 „ Bohemorum, & aliorum hæretico-
 „ rum circa cultum Sanctorum erran-
 „ tium hæresi consentiens. „

II. *Sacra Scriptura hodie melius quam
olim intelligitur, nec præteritis sæculis be-
ne fuit explicata.*

„ Hæc propositio schismatice, &
 „ cum Ecclesiæ & Sanctorum Docto-
 „ rum injuria asserta est; & quantum
 „ ad id, quod præterit ipsam Eccle-
 „ siam catholicam hætenus veram non
 „ ha-

„ habuisse sanctarum Scripturarum in- Sæcul. XVI.
 „ telligentiam, aut interpretationem, A.C. 1525.
 „ manifeste hæretica existit. „

III. *De Filio Dei loquendo sæpe dixit
 Caroli Christus, quin addat: Christus
 Jesus.*

„ Sic in Ecclesia Gallicana populo præ-
 „ dicare, ut in hac propositione conti-
 „ netur, nulla adjecta præfatione ad
 „ Vocabulum *Christus*, insolitam novi-
 „ tatem piarum aurium offensivam in-
 „ ducit. „

IV. *Nescio, an Ecclesia per suas Con-
 stitutiones possit fideles sub pœna peccati mor-
 talis obligare. V. Si possit Ecclesia, vel
 non, est inter Doctores Problema, id est,
 utraque pars est probabilis.*

„ Utraque pars harum propositio-
 „ num temere in dubium revocatur;
 „ est Arrianorum, Valdensium, Wi-
 „ clefistarum & Lutheranorum hære-
 „ ticorum. „

VI. *Nescio, an teneamur ad jejunia qua-
 dragesimæ, & ad alias abstinentias: v. g.
 Diebus Veneris ad non esum carniū, sub
 pœna peccati mortalis, præsertim secluso
 scandalo.*

„ Hæc propositio falsa est, & præ-
 „ dictorum hæreticorum impietati suf-
 „ fragatur. „

VII. *Leges humane nihil profunt, vel
 juvant ad merendam salutem, id est, vitam
 æternam.*

Sæcul. XVI.
A.C. 1525.

„ Hæc propositio erronee, falso, & seditiose prolata adversatur S. literis. „

VIII. *Evangelium fuit sopitum, sed nunc est excitatum, & populus commotus est, quia inducitur ad solum amorem Christi, quem si amaverit, destruentur idola Ægypti, & nullius alterius rei erit cura.*

„ Hæc propositio Eunomii, Vigilantii, & Lutheri erroribus consentanea est. „

IX. *Præstat pauperi, quam Sacerdoti pro Missa dare sex solidos.*

„ Hæc propositio universaliter intellecta, falsa est, maligno in Sacerdotes Spiritu concepta. „

X. *Nullum datur discrimen inter prædicationem, & lectionem, nisi apud illos, qui sermones non intelligunt.*

„ Hæc propositio asserens nullum inter prædicationem & lectionem discrimen reperiri accipiendo terminos, juxta usum communem, falsa est. „

Sequentes sex propositiones agunt de prædicatione Evangelii, & de sacrae Scripturae sensu, ubi inter alia Petrus Caroli asserere non dubitavit, *simplicem fœminam quandoque perfectius intelligere scriptum Dei Verbum, quam Doctores, & Theologos.*

Idem Auctor in responsione ad præcedentes propositiones hanc asseruit: *Mulieres possunt prædicare domi filijs suis*
&

& filiabus, Viri uxoribus, ac mulieres pos- Sæc. XVI.
 sunt legere Sacram Scripturam filiis suis, A.C. 1525.
 & simplices possunt habere Evangelium, &
 epistolas D. Pauli in gallico idiomate, eisque
 studere, atque illas explicare, & videtur bo-
 num, si sic faciant. II. Dicit, quod omnes
 tam Magistri quam non Magistri possint
 prædicare; III, Afferit, quod Deus ci-
 tius illuminabit simplicem mulierem, ad intel-
 ligendam Scripturam, quam Doctorem.

Omnes hæc propositiones, inquit Facul-
 tas, e sentina Waldensium, Bohemorum, &
 Lutheranorum emanant, Ordinem hierar-
 chicum seditiose pervertunt, aperiuntque viam
 erroribus, simplices viros ac mulieres ad con-
 temptum prædicationum, & superbam præ-
 sumptionem inducunt.

Ceteræ censuræ varias respiciunt
 interpretationes, quas Petrus Caroli
 nonnullis Sacræ Paginæ textibus affin-
 gebat, sic ad illa Genesis verba cap. 3.
 v. 5. *Ipsa conteret caput tuum* docebat,
 juxta textum Hebraicum esse legendum,
ipsum semen mulieris, id est Christus. Ve-
 rum hanc interpretationem Facultas
 hac sequenti censura perstringit, hæc pro-
 positio honori B. Virginis derogat, & a
 communi usu Ecclesiæ dissentit.

II. Ad Pauli textum in epistola ad
 Romanos cap. 1. v. 4. *Ex resurrectione
 mortuorum Jesu Christi Domini nostri,*

Sæc. XVI. A. C. 1525. inquit Caroli, quod in Græco idiomate legeretur *Jesu Christo Domino nostro*, in ablativo, hancque explicationem ipse etiam adoptaret: Ast observant Facultatis Doctores, quod hæc propositio in injuriam antiqui Interpretis, & Sanctorum Ecclesie Doctorum cedat, qui hujusmodi probaverunt lectionem.

III. Idem Author explicans hunc D. Pauli textum: *Iustitia enim Dei in eo reveletur ex fide in fidem. Rom. cap. 1. v. 17.* ex eo concludit, quod omne meritum attribuatur fidei, custodi inquit, *cuncta legis mandata, dilige Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, dilige proximum tuum, Verbo, adimple omnia præcepta Dei, nec tamen habes Dei gratiam; quid ergo tibi deest? credere debes; virtus enim Dei est in salutem credenti, non dixit hæc illi, qui jejunabit, sed ei, qui credet: Verbo dicam: Deus non respicit opera, & merita hominum, sed solum suam bonitatem, quæ infinita est. Hæc propositio, inquit Facultas quantum ad primam partem perniciose fideles a mandatorum Dei impletione in charitate avertit, & Scripturæ Sacræ adversatur. Quantum vero ad ea, Deus non respicit &c. aperte est hæretica.*

Hiscæ propositionibus ita proscriptis, notabantur responsiones, quas Caroli coram Deputatis in Facultate dederat.

rat. Ex his prima erat sequens *Præ-Sæc. XVI.*
cepta, Evangelium, meritum fidei, hæc omnia A.C. 1525.
 nobis a Deo data veniunt ex fide, quia
 fides cum confidentia facit nos Deo gratos,
 nec potest intelligi, quod fides infusa possit
 esse sine charitate, quia virtutes sunt inter se
 connexæ.

Hæc propositio, inquit Doctores,
 quantum ad hoc, quod fides cum confidentia
 faciat nos Deo gratos, modus est loquendi
 Lutheranorum improbandus: quod vero Au-
 tor dicat, quod fides infusa non possit esse
 sine charitate, ex affectata, & damnabili ju-
 ris divini ignorantia procedit, & ratio de
 connexionione virtutum loquendo de virtuti-
 bus Theologicis doctrinæ Apostolicæ con-
 traria est.

Præterea idem Auctor hunc S. Pau-
 li textum ad Rom. cap. I. v. 17. *Iustus*
ex fide vivit, explicans, inquit, *utinam D.*
Paulus nobis quoque sensum hujus textus si-
gnificasset, certus sum, quod & illum com-
prehenderetis; nihilominus elevate mentes
vestras, & ad textus hujus intellectum hanc
percipite distinctionem fidei. Datur fides,
quæ dicitur historica, veluti si credimus, quod
Filius Dei factus sit Homo, crucifixus, &
resuscitatus, quod ascenderit ad cælos &
sic de reliquis Mysteriis. Hæc fides non ju-
stificat, nec vivificat hominem. Alia est,
fides cum confidentia, quando Sacræ Scri-

Sæc. XVI. *pturæ res credimus, simulque in promissis a*
A.C. 1525. *Deo factis confidimus; idque D. Paulus in-*
sinuat, dicens: justus meus ex fide vivit, id
est, qui cum fiducia & spe in Deum credit,
vivificatus est. Prima vero fides non suffi-
cit. Facultas hanc distinctionem fidei in
historicam, & fidem cum confidentia
velut Orthodoxis Doctoribus haud co-
gnitam damnat, eamque a Lutheri
& Melanctonis erroribus desumptam
cenfet.

Aliam insuper expositionem Petrus
 Caroli attribuit illis D. Pauli verbis:
Revelabitur ira Dei de cælo. Rom. cap. I.
v. 18. nam hæc verba sic exposuit: non
est ira Dei, quando in hoc sæculo tribulatio-
nes, & calamitates immittit, veluti pau-
peratatem, famem, bella, & pestem, sed po-
tius est signum amoris; Deus enim castigat,
quem amat. Nec etiam est ira Dei in infer-
no per hoc, quod damnati per omnem ceter-
nitatem visione Dei priventur, aut pœnis
sensibilibus crucientur, sed ira Dei in eum
cadit, qui in peccato versatur, & quem
Deus in hoc statu relinquit. Hæc proposi-
tio quantum ad primam partem, inquit Fa-
cultas, universaliter intellecta Sacris Scri-
pturis dissona est, altera vero, quæ de in-
ferno mentionem facit, est manifeste hære-
tica.

Sequentes duæ propositiones respi-
 ciunt Sanctorum, atque Patriæ cultum
 qui

qui ultimus Deo exhibetur. Doctores Sæc. XVI. hanc ferunt censuram, *Prima propositio*, A C 1525.
qua innuitur, fideles Sanctis, eorumque imaginibus cultum latricæ exhibere, erronea est, & Auctor de fidelibus perperam sentire se monstrat. Hæc autem, qua dicitur, illum, qui aliquem præter Deum honorat & glorificat, non glorificare Deum ut Deum, aperte doctrinæ D. Pauli adversatur, ac ideo hæretica est.

Postquam Doctores hæc propositiones proscripserant, alias quoque damnarunt, quas idem Caroli ad S. Dionysii festum in S. Gervasii Ecclesia ad populum dixerat. Has inter prima erat de templis & Ecclesiis, quas velut superfluas rejicit, asseverans, *illas ex consecratione nihil sacri recipere, omnemque locum sub cælo, quod verum est Dei tabernaculum, esse aptiorem ad Deum exorandum, eique sacrificandum, imo etiam consecrandum, quam templa hominum manu facta; idque demonstrare nititur ex D. Pauli textu, ubi ad Hebræos cap. 9. scribit: Christus assistens Pontifex futurorum bonorum per amplius, & perfectius tabernaculum non manu factum &c.*

Hæc propositio, inquit Doctores, impius est error Waldensium, & Wiclefii Discipulorum.

Sæc. XVI.
A.C. 1525.

II. *Non augetur honor Dei accensis cereis, oblationibus & sacrificiis.* „ Hæc
„ propositio rursus tanquam Vigilanti,
„ tii, Wiclefi, & Lutheri error damnatur. „

III. *Sacrificium laudis nil aliud est, quam laudare Deum in omnibus operibus suis, Sacrificium vero Altaris idem est ac commemoratio Redemptionis.* „ Hæc propositio Sacræ Paginæ manifeste dissentit,
„ & hæretica est. „

IV. Author exponens illud Psalmi 49. v. 15. *Redde altissimo Deo vota tua, dixit, votum nihil aliud est, quam desiderium, votum. ac pia ad Deum affectio.* „ Hæc propositio adeo indistincte prolata, falsa
„ est, & perniciofa. „

V. *Nos non sentimus, sed Deus sentit in nobis: orationes, & omnia vivunt in Deo, nec tamen Deus cognitionem habet sensitivam.* Hæc propositio hæresis est, & blasphemia.

VI. Ubi Caroli explicabat hæc Verba ex actis Apostolorum cap. 17. v. 28. *In ipso vivimus, movemur, & sumus asseruit, nos sumus in Deo, non autem Deus est in nobis.* Hæc propositio hæretica est, cum de fide certum sit, Deum esse ubique.

VII. *Cum adeo nobilem habeamus animam, ut ipsius Dei genus simus, nonne turpe est,*

est, si nos adeo demittimus, ut honorem ^{Sæc. XVI.}
 idolo exhibeamus, veluti aureæ, argenteæ, la- A.C. 1525.
 pideæ, vel ligneæ imagini? Hæc propo-
 sitio in septima Synodo jam damnata
 fuit.

VIII. *Depingere Trinitatem nefas est,
 & impium.* Hæc assertio falsa est, schis-
 matica, probato Ecclesiæ ritui contu-
 meliosa, ac Wiclefi error.

§. XXIII.

*Censura contra Jacobum Pouent,
 ejusque apologiam.*

Eadem Facultas plures propositiones ^{Argentre}
 damnavit, quas Jacobus Pouent in ^{l.cit. fol. 30.}
 Meldensi Diœcesi enunciaverat; simul-
 que alias proscripsit propositiones, quas
 ex libro, cui titulus: *Defensio seu Apo-
 logia propositionum Jacobi Pouent per
 Matthæum Saunier composita*, extraxerat.
 Lata est hæc censura die nona Decembris
 Anno Christi millesimo quingentesimo
 vigesimo quinto, postquam Parlamen-
 tum hunc librum ad Facultatem trans-
 miserat. Erant autem sequentes Jaco-
 bi propositiones.

Prima negat Purgatorium. II. Est
 contra librum secundum Macchabæo-
 rum, III. asserit, quod Ecclesia Græca
 non sit hæretica, etsi Purgatorium non
 admittat. IV. Purgatorium per Sacer-
 dotum